

El temps que corre

Galàxies

Vista des d'un lloc elevat, com ara la meua caseta de Xodos, i en una nit sense lluna i sense núvols, la nostra galàxia familiar, la Via Làctia, resulta un espectacle fascinant, un ample camí celestial de llum blanca i blavosa que a poc a poc, quan es dilaten les pupil·les, es descompon en els in comptables punts brillants de les estrelles sobre un fons indefinit i lletós: aquesta és la part de l'Univers que ens correspon, als habitants de la Terra, aquest és el nostre únic camí, un camí format, com sap tothom, amb la llet que la deessa Hera va esguitar quan donava a mamar a Hèrcules. Poca broma amb la mitologia grega, gràcies a la qual tenen nom tants planetes, i tantes estrelles i constel·lacions. Com ara els noms de Cefeu i Cassiopea, i de la seua filla Andròmeda, pobra princesa condemnada a horribles noces amb un monstre de la mar, fins que Perseu (que també acabà transformat en constel·lació) la rescatà de la roca on esperava encadenada. El cas és que els astrònoms, gràcies al telescopi espacial Hubble, han calculat fa poques setmanes quan i com la bella princesa elevada al cel, la galàxia Andròmeda (cal no confondre-la amb la constel·lació del mateix nom), xocarà o s'estavellarà contra la seua veïna, la Via Làctia. Aquest futur de col·lisió i compenetració era ja conegut, però no se sabia quan tindria lloc: la filla de Cassiopea penetrarà en el camí de la llet d'Hera d'ací a uns 4.000 milions d'anys. En principi, o al principi, la posició del sol quedarà alterada en la nova galàxia comuna, però ni la nostra estrella ni els seus planetes seran destruïts. Cosa que no ens ha de preocupar de manera immediata, però sempre es bo pensar en el futur i prendre les mesures adients. Vista des de la Terra, la gran galàxia futura Andròmeda-Làctia, asseguren els astrònoms, serà realment espectacular, i hauré de mirar la manera d'arribar fins a aquell temps, almenys per a gaudir de l'espectacle. Avui, diuen els científics del telescopi espacial, la galàxia Andròmeda apareix al cel com un petit objecte tèrbol, que ja va ser descobert pels antics fa més de mil anys, però

Joan Francesc Mira

el que és fascinant és que els humans sabem ara que aquell petit objecte vindrà un dia a abraçar i engolir el nostre sol i el sistema solar: un descobriment realment admirable, asseguren. I tant, i tant, que ho és. Les dues galàxies estan

separades per uns 2,5 milions d'anys llum, i s'acosten l'una a l'altra a una velocitat de 400.000 km/h. De manera que és ben simple calcular quan es trobaran. Bé, més o menys: si el resultat no quadra, és que jo no he pres correctament les dades.

Les simulacions construïdes sobre les dades del Hubble mostren que les dues grans masses d'estrelles en algun moment prendran la forma conjunta d'una galàxia el·líptica, del tipus més comú de les que es veuen en aquestes parts de l'Univers. O siga, que el camí de la llet ja no es veurà com a tal, i els terrestres o terrícoles (que, en tot cas, viurem eternament al paradís) hauré perdut la manera més bella d'orientar-nos de nit. I, asseguren les previsions, encara que amb la barreja no xocaran les estrelles i els planetes (l'espai és massa gran), hauré d'anar alerta amb els desplaçaments del nostre sistema solar, i sobretot procurar de no caure en l'enorme forat negre que es formarà al centre de la nova galàxia conjunta: ja se sap que dels forats negres, com del fons de l'embut de l'infern de Dante, ningú que hi cau no en pot sortir. I finalment, com que en el curs d'aquest procés de milers de milions d'anys el nostre sol haurà consumit bona part del seu combustible nuclear, i el seu volum gasós s'haurà expandit notablement, la calor que patirem a la Terra serà del tot insuportable, i si no prenem mesures contundents no hi quedarà ni senyal de vida, sobre una superfície roent i rostida. Ara bé, com que per arribar a tot això falten encara molts anys, sempre podrem, tal com apunta amb ironia un astrònom, trobar una manera intel·ligent de transformar l'energia solar en aire condicionat i, des dels nostres refugis fresquets i confortables, gaudir de la visió de la nova galàxia. I quan s'acabe la calor de l'agost, ja pensarem en alguna altra cosa.

“La filla de Cassiopea penetrarà en el camí de la llet d'Hera d'ací a uns 4.000 milions d'anys. En principi, o al principi, la posició del sol quedarà alterada en la nova galàxia comuna, però ni la nostra estrella ni els seus planetes seran destruïts. Cosa que no ens ha de preocupar de manera immediata, però sempre es bo pensar en el futur i prendre les mesures adients”